

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/06496-31
Saksbehandler Christine Mikkelsen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	25.11.2025
Fylkesutvalget	02.12.2025
Fylkestinget	16.12.2025

Samarbeidsavtale for areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkestinget vedtar samarbeidsavtale for areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen (ATP-arendalsregionen).

Vedlegg

Samarbeidsavtale ATP-arendalsregionen til vedtaksbehandling høst 25

Sammendrag

Fylkestinget vedtar samarbeidsavtalen for areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen (ATP-arendalsregionen).

Partene i regionen har jobbet tett sammen for å få på plass en avtale som alle kan enes om. Samarbeidsavtalen skal formalisere ATP- arbeidet og legge til rette for at arendalsregionen skal nå målet om å skape en attraktiv og bærekraftig region.

Saksopplysninger

Regional plan for areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen ble vedtatt i fylkestinget i juni 2019. Det forelå opprinnelig en mulighetsstudie for en bypakke i arendalsregionen, og det var opprinnelig tenkt at denne skulle fungere som et handlingsprogram til den regionale planen. Bypakken ble imidlertid forkastet av kommunene, og den regionale planen ble vedtatt uten handlingsprogram og formell organisering av arbeidet. I årene etter 2019 er det avholdt noen møter mellom partene, men det har ikke vært avklart hvordan partene skal jobbe.

Etter valget i 2023 ble det satt i gang et arbeid for å få på plass en formell organisering av arbeidet med areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen. Kommunene og fylkeskommunen oppnevnte politiske representanter til dette arbeidet. Statens vegvesen stilte med flere sentrale personer, og i tillegg deltok Agder kollektivtrafikk og Statsforvalteren i Agder. Fylkeskommunen har ledet arbeidet.

Det ble gjennomført flere møter i 2024. De første møtene hadde som målsetning å etablere et felles kunnskapsgrunnlag og skape en forståelse for partenes felles utfordringsbilde. Deretter jobbet partene med ulike modeller for formalisering og utvikling av samarbeidet. De ulike modellene hadde ulikt ambisjonsnivå. Høsten 2024 ble det besluttet at arbeidet skulle formaliseres ved en samarbeidsavtale. Kommunene var imidlertid tydelige på at de ikke ønsket å arbeide for en bypakke.

Det ble gjennomført flere workshops og innspillsrunder der både de valgte representantene i ATP-samarbeidet og kommunenes politiske organer fikk bidra med innspill til samarbeidsavtalen. Avtalen er dermed godt forankret i de fire kommunene. På møtet i ATP-arendalsregionen 10.september 2025 ble det besluttet å sende samarbeidsavtalen til endelig vedtaksbehandling i fylkestinget og by-og kommunestyre. Statens vegvesen har i forkant gitt sin tilslutning til avtalen.

Vurderinger

Regional plan for areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen vedtatt 2019, har mange gode mål og intensjoner, men mangler et handlingsprogram og en formell rigg for oppfølging. Planen har fungert som et styringsverktøy for kommuner og fylkeskommunen, men utover dette har det vært få verktøy for å nå målene i planen.

En formalisering av arbeidet og en skriftlig samarbeidsavtale forplikter partene til å jobbe sammen mot felles mål. Dette gir et godt grunnlag til å komme videre med samarbeidet i regionen. Kommunene er imidlertid klare på at de ikke ønsker bompenger og bypakke. Samarbeidet vil dermed ha begrensede ressurser og må konsentrere arbeidet om å samordne partenes ressurser, jobbe med kunnskapsdeling og etablere mindre tiltak, spesielt knyttet til sykkel og gange. Sykkelbyene kan her være nyttige verktøy.

Regionplan Agder 2030

Areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen har som hovedmål å skape en attraktiv og bærekraftig region. Arbeidet skal redusere klimagassutslipp og hindre økning i personbiltrafikk, samtidig som næringsliv ivaretas og tettsteder og byer i regionen utvikles. Framdrift i ATP-samarbeidet legger til rette for økt folkehelse og reduserte klimagassutslipp. Dette samsvarer med målene i Regionplan Agder 2030.

Regional plan for mobilitet for Agder 2023 - 2033

Hovedmålet i planen er «sammen gjør vi reisen enkel, trygg og grønn». Areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen treffer godt på dette målet, og legger til rette for måloppnåelse på mange av stegene i mobilitetsplanen:

- Gjøre det trygt å gå og sykle til skolen
- Bedre drift og vedlikehold av gå- og sykkelanlegg
- Etablere gode og attraktive gangforbindelser
- Satse på sykkel og legge til rette for mikromobilitet
- Jobbe for å nå nullvekstmålet i byområder
- Fremme levekår i byer og tettsteder ved hjelp av infrastrukturen
- Redusere klimagassutslipp og gjennomføre miljøtiltak
- Styrke kunnskapsgrunnlaget for å nå målene
- Samarbeide for å nå målene

Barn og unge vil prioriteres høyt i arbeidet i ATP-arendalsregionen. De har stor nytte av at det legges til rette for aktiv og trygg mobilitet.

Økonomiske konsekvenser

Det er avsatt 750.000 kroner årlig (i handlings og økonomiplan) til arbeidet med ATP-arendalsregionen i perioden 2025-2028. Samarbeidsavtalen legger opp til at det skal jobbes med enkle tiltak, kunnskapsheving og samordning av partenes arbeid. Tiltak utover dette vil måtte prioriteres i ordinære prosesser, som i handlingsprogram for regional plan for mobilitet. Samarbeidsavtalen vil dermed ikke ha noen økonomiske konsekvenser. Dersom ambisjonsnivået og aktiviteten øker, kan det senere oppstå økonomiske konsekvenser.

Konklusjon

Arendalsregionen er det nest mest folkerike området i Agder. For at Agder skal nå sine målsetninger om reduserte klimagassutslipp og økte levekår, er det viktig at arendalsregionen jobber målrettet med areal- og transport utvikling. Den regionale planen for areal- og transportsamarbeidet i arendalsregionen har mange gode mål og intensjoner, men har manglet virkemidler for å jobbe aktivt mot målene. Det er lite økonomiske midler i samarbeidet, men samarbeidsavtalen formaliserer arbeidet og legger et grunnlag for samordnet innsats.

Kristiansand, 24.10.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Ola Olsbu
fylkesdirektør